

[Adolph Sørensen.]

uden at det lykkedes at få det gennemført. Vi har også i denne omgang til det sidste søgt at skabe et flertal herfor, uden at det lykkedes. Dette beklager vi, men der er dog opnået det, at de to nævnte områder adskilles og får hvert sit kapitel i loven. Der er altså sket et skridt i den rigtige retning, selvom det ikke er tilfredsstillende for os.

Det har også været vigtigt for os at gå ind for, at funktionærstanden får en rimelig og retmæssig repræsentation i lærlingerådet. Det var noget, vi også til det sidste satte stærkt ind på, og vi konstaterer med tilfredshed, at det er lykkedes i den grad, som sket er.

Jeg nævner lovforslagets § 4, hvor det i stk. 2 var foreslået at give en beføjelse til lønnævnets formand til at træffe afgørelse vedrørende mindstelønnen, hvor flertal i nævnet ikke kunne opnås for denne fastsættelse. Denne bestemmelse er, som det er sagt, taget ud, og i stedet er genindsat den hidtil gældende regel, således som den er indeholdt i ændringsforslag nr. 13. Hermed er vi tilfredse, fordi vi anså den oprindelige formulering som værende til skade for mesterlæren, for mesterlærers idé.

Vi har ønsket håndværkerhøjskolerne placeret under § 13, stk. 1, og anerkender med glæde, at det er lykkedes i henhold til ændringsforslag nr. 26 i betænkningen.

Vi lægger ikke skjul på, at vore største betænkeligheder har knyttet sig til lovforslagets § 13, særlig hvad angår stk. 2 og 3. Efter stk. 2's ordlyd måtte det forudses, at der ville ske en hastig udvikling henimod indførelse af store, kostbare centralskoler med alt, hvad deraf ville følge af øgede omkostninger, yderligere belastning af det i forvejen herhjemme anspændte byggeprogram, lærerproblemer, skærpede trafikproblemer o.s.v., o.s.v., og at det ville gå på tværs af de stærke sparebestrebelse, der udfoldes i tiden. Det ligger i sagens natur, at vi ønskede at gå imod en sådan bestemmelse, og vi glæder os derfor over ændringsforslag nr. 27, hvorefter en centralskoleordning ikke automatisk gennemføres, men kun indføres, ifald der udtrykkelig sker en kvalificeret flertalsbeslutning i de respektive faglige udvalg, og at tilsynet iøvrigt tiltræder den således ønskede ordning.

Hvis jeg ellers hørte rigtigt, gjorde udvalgets ærede ordfører, det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, sig skyldig i en fortalelse under omtalen af § 13, stk. 2, hvor der ikke kommer til at stå „medmindre en anden ordning . . .“, men netop: „såfremt vedkommende faglige udvalg ønsker en sådan ordning . . .“. Den ændring, der her er sket, lægger vi som sagt megen vægt på.

§ 13, stk. 3, havde vi gerne set udformet på en sådan måde, at der var blevet valgfrihed imellem dagskole- og aftenskoleundervisningen, hvad angår den teoretiske undervisning. Det havde vi ønsket ud fra en overbevisning om, at det, der skabes under frivillighedens lov, er det mest bæredygtige i det lange løb og det, der er bedst egnet til at undgå uønskede reaktioner og modvilje. Jeg skal i denne forbindelse minde om, at de tekniske skoler udover landet er skabt og bygget op af det danske håndværk på frivillighedens grund og ved betydelige økonomiske ofre — et klart bevis på, at man kan nå langt ad denne frivillighedens vej, som vi har ønsket fortsat at betræde. Det har imidlertid kun været muligt at nå frem til at bevare frivilligheden i de kommende 8 år, og jeg vil gerne udtrykke håbet om, at der i denne periode udvises et sådant mådehold, at de 8 år i hvert fald kommer til at forløbe som en harmonisk overgangstid, således at der virkelig bliver mulighed for at skabe det erfaringsgrundlag, der tales om i forbindelse med ændringsforslag nr. 28, og således at det offer, vi i denne forbindelse har bragt på forligets alter, ikke må være bragt forgæves.

Jeg vil under omtalen af § 13 ikke undlade at beklage, at der ikke i højere grad, end sket er, er taget hensyn til de henvendelser og stærke ønsker med hensyn til udformningen af § 13, som vi under udvalgsarbejdet har modtaget fra talrige læremesterorganisationer. Vi har netop i dag modtaget en henvendelse fra Dansk Typograf-Forbund, som har været omtalt af venstres ærede ordfører; jeg skal ikke gå forfærdelig meget ind på den, men blot sige, at jeg vægrer mig ved at tro, at demokratisk indstillede danske fagarbejdere vil nægte at medvirke ved en faglig oplæring og uddannelse af danske arbejders egne børn og unge.

Vi havde i forbindelse med § 13 gerne set